

การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของ
โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2
An Analysis of School Administrators' Competency Components in Academic
Administration in the Digital Era: A Case Study of Opportunity Expansion Schools under
the Primary Educational Service Area Office 2

ธัญญ์ เนตรจันทร์¹ หยกแก้ว กมลวรเดช² สุรเชษฐ์ บุญรักษ์³
Thapanee Netjun, Yokkaew Kamolvoradej, Surachet Boonyarug

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและศึกษาระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ประชากรคือ ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาทั้ง 35 โรงเรียน จำนวน 529 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยาย
โอกาส จำนวน 222 คน ได้จากการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า
5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุค
ดิจิทัลโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 มีทั้งหมด 8 องค์ประกอบ
ได้แก่องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลและการบริหารจัดการสารสนเทศองค์ประกอบที่ 2 การบริหารเชิง
ระบบและผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 3 การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม องค์ประกอบที่ 4
การพัฒนาศักยภาพบุคลากร องค์ประกอบที่ 5 การสร้างความร่วมมือและการสื่อสารทางวิชาการยุคดิจิทัล
องค์ประกอบที่ 6 สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานวิชาการ องค์ประกอบที่ 7
ภาวะผู้นำเชิงผลสัมฤทธิ์และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงวิชาการ องค์ประกอบที่ 8 กลยุทธ์เชิงวิสัยทัศน์เพื่อ
การพัฒนางานวิชาการในยุคดิจิทัล 8 องค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 62.78
ระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียน
ขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดย
องค์ประกอบที่ 8 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และองค์ประกอบที่ 7 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ (Keywords) : การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ; งานวิชาการในยุคดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา

Received: 2026-07-01 Revised: 2026-09-04 Accepted: 2026-09-08

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Master of
Education Program Students Department of Educational Administration Uttaradit Rajabhat University.
Corresponding Author. E-mail: Thapniynetrcantr@gmail.com

² อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Lecturer in Educational Administration
Department Uttaradit Rajabhat University. E-mail: yokkaew.kamol@gmail.com

³ อาจารย์สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Lecturer in Mathematics Department
Uttaradit Rajabhat University. E-mail: edboonyarug7@gmail.com

Abstract

This research aimed to analyze the competency components and examine the perceived competency levels of school administrators in academic administration in the digital era among opportunity expansion schools under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2. This study employed a quantitative research design. The population consisted of administrators, teachers, and educational personnel from all 35 schools, totaling 529 individuals. The sample comprised 222 teachers and educational personnel in expanded opportunity schools, obtained through simple random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a reliability coefficient of .98. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and exploratory factor analysis.

The results revealed that the competency components of school administrators in academic affairs administration in the digital age of expanded opportunity schools under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2 consisted of 8 components: Component 1, Digital Leadership and Information Management; Component 2, Systematic and Outcome-Based Administration; Component 3, Strategic Change and Innovation Management; Component 4, Personnel Potential Development; Component 5, Building Collaboration and Academic Communication in the Digital Age; Component 6, Strategic Administration Competency and Participation for Academic Development; Component 7, Achievement-Oriented Leadership and Driving Academic Change; and Component 8, Visionary Strategy for Academic Development in the Digital Age. These 8 components could explain the total variance at 62.78 percent. The level of opinions toward the competency components of administrators in academic affairs administration in the digital age of expanded opportunity schools was found to be at a high level in every aspect, with Component 8 having the highest mean and Component 7 having the lowest mean.

Keywords: Analysis of Competencies; Academic Affairs in the Digital Era;
Educational Institution Administrators

บทนำ (Introduction)

ยุคของความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างพลิกผัน (Disruptive World) ทำให้ต้องมีการทบทวนบริบทและปัจจัยต่าง ๆ ในการพัฒนาประเทศโลกศตวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งที่มี แนวโน้มเพิ่มขึ้น จากการแย่งชิง ทรัพยากร ความแตกต่างของความคิดทางการเมือง ศาสนา เศรษฐกิจ รวมทั้งเทคโนโลยีการสื่อสารไร้พรมแดน เป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้พลโลกสามารถรับรู้ทั้งประเด็นของ ความร่วมมือและความขัดแย้ง รวดเร็วขึ้นมาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในยุคดิจิทัล ทั้งด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารจัดการข้อมูล และการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาการศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีสมรรถนะ

สูงและสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง โดยยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2565) รวมทั้งการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ขณะที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2565) มุ่งพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง มีทักษะที่จำเป็นต่อโลกยุคใหม่ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา การบริหารจัดการโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่สามารถเชื่อมโยงนโยบายระดับประเทศไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มีจำนวน 35 โรงเรียน จากทั้งหมด 162 โรงเรียน สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนขยายโอกาสเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในพื้นที่ โดยแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ได้กำหนดเป้าประสงค์ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีอุดมการณ์และจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งกำหนดให้ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2, 2566: 21) ประเด็นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความคาดหวังต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เมื่อพิจารณางานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล แม้งานวิจัยที่ผ่านมาได้ศึกษาองค์ประกอบของ สมรรถนะผู้บริหาร ภาวะผู้นำทางวิชาการ และภาวะผู้นำดิจิทัลในหลายมิติ แต่ยังมีข้อจำกัดในการบูรณาการองค์ประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกันเพื่ออธิบาย สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะการตรวจสอบองค์ประกอบจากข้อมูลเชิงประจักษ์ภายใต้บริบทเฉพาะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ดังนั้น การวิเคราะห์องค์ประกอบจึงมีความจำเป็นเพื่อค้นหาโครงสร้างองค์ประกอบของสมรรถนะที่สะท้อนความต้องการและบริบทที่แท้จริงของสถานศึกษา และช่วยลดข้อจำกัดจากการนำกรอบองค์ประกอบที่พัฒนาจากบริบทอื่นมาใช้โดยตรง เพื่อให้ได้องค์ประกอบสมรรถนะที่มีความเหมาะสมกับบริบทจริง ผลการวิจัยจะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล และสามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในการกำหนดแนวทางพัฒนาผู้บริหาร การวางแผนพัฒนาบุคลากร การกำหนดแนวทางประเมินสมรรถนะ ตลอดจนการพัฒนาระบบบริหารงานวิชาการให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความเป็นมาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญจึงสนใจที่ศึกษา การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับสมรรถนะที่จำเป็น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการ พัฒนาครูและบุคลากรรวมถึงการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2 แต่ละองค์ประกอบ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2 เป็นวิจัยที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและ สังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาส ได้ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลและการบริหารจัดการสารสนเทศสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 2 การบริหารเชิงระบบและผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 3 การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร องค์ประกอบที่ 5 การสร้างความร่วมมือและการสื่อสารทางวิชาการในยุคดิจิทัล องค์ประกอบที่ 6 สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานวิชาการ องค์ประกอบที่ 7 ภาวะผู้นำเชิงผลสัมฤทธิ์และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ องค์ประกอบที่ 8 กลยุทธ์เชิงวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนางานวิชาการในยุคดิจิทัล (จารุนันท์ ผิวผาง, 2564) บุชรภาพร บุรีชัย, 2568) (มฤตติ เฟื่องสง่าและมัทนา วังถนอมศักดิ์, 2566) รัตตาวรรณ วงศ์คำจันทร์, 2568) ยุบลวรรณ สาชนะ, 2568) ธนพล ทวีชัย, 2568) (สายธาร ชาญรบ, 2568) (สุนันท์สินี สุขสวัสดิ์ และคณะ, 2566) จารณ ถือเถียน, 2567) ศุภากร ศรีพรหม, 2567) กณทิมา พรหมมาวันนา, 2568) (ณัฐกานต์ สุทธิจิตร, 2567) (รัศมี แก้วพรม, 2567) (วชิรพงษ์ ชันทะยศ, 2569)

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำนวน 35 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 35 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 494 คน รวมทั้งสิ้น 529 คน (สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2, ม.ป.ป.) เนื่องจากโรงเรียนที่ศึกษาค้างนี้มีจำนวนน้อยผู้วิจัยจึงศึกษาผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นประชากรทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใน สำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาสุโขทัย 2 ปีการศึกษา 2568 ทั้งหมด 35 แห่ง รวมทั้งสิ้น 222 คน พิจารณาอัตราส่วนของตัวแปรต่อขนาดกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกับ เกณฑ์มาตรฐานทางสถิติของ Hair (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560) ที่ระบุว่าอัตราส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างต่อตัวแปรไม่ควรน้อยกว่า 5:1 โดยมีตัวแปรที่ใช้จำนวน 70 ตัวแปร รวม 40 ข้อ ดังนั้น งานวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 ตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1967, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 43) ใช้วิธีการสุ่มแบบใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนขยายโอกาสสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การการศึกษาใน สำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาสุโขทัย 2 จำนวน 35 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือนกันยายน 2568 ถึง กุมภาพันธ์ 2569

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

2.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีหลักการ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรที่ศึกษา

2.1.2 สร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำนวน 70 ตัวแปร รวมได้ 40 ข้อ

2.1.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องทั้งความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) ของข้อคำถามแต่ละข้อ และหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปมาใช้ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .80-1.00

2.1.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามที่ทดลองไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.4 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามและดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการคำนวณค่าสถิติ ทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติและรายงานผลการวิจัย ดังนี้

4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 มาวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำนวน 222 คน ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

4.2.1 การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามแต่ละข้อและหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ

4.2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient)

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA)

4.3.1 การวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) ผู้วิจัยจะพิจารณาจากค่า KMO มีค่ามาก (เข้าสู่อันดับ) และค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่า Significance น้อยกว่า .05 แสดงว่าเทคนิค Factor Analysis เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

4.3.2 การตั้งชื่อองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 เป็นการตั้งชื่อองค์ประกอบจากพฤติกรรมที่ปรากฏเด่นชัดของตัวแปร

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบจากค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ต้องมีค่ามากกว่า 1 ขึ้นไป และตัวแปรแต่ละตัวต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ 0.050 ขึ้นไป จึงได้องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงาน

วิชาการในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำนวน 8 องค์ประกอบ โดยมีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ค่าร้อยละความแปรปรวน (Percentage of Variance) ของแต่ละองค์ประกอบ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนองค์ประกอบ ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ค่าร้อยละความแปรปรวน (Percentage of Variance) แต่ละองค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

องค์ประกอบที่	ค่าน้ำหนักของ องค์ประกอบ	ค่าความ แปรปรวน (Eigenvalue)	ค่าร้อยละความ แปรปรวน (% of variance)	จำนวนข้อคำถาม
1	0.808 - 0.505	7.521	10.744	12
2	0.728 - 0.497	7.078	10.111	12
3	0.708 - 0.426	6.827	9.753	12
4	0.671 - 0.509	6.030	8.614	10
5	0.725 - 0.494	4.961	7.087	6
6	0.691 - 0.457	4.820	6.886	8
7	0.757 - 0.599	4.297	6.138	6
8	0.724 - 0.531	2.411	3.445	3
KMO = 0.936 Chi-Square = 12,373.470, Sig = 0.000, Cumulative % = 62.777				

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของข้อคำถาม 40 ข้อ จาก 70 จั่วแปร ได้ องค์ประกอบทั้งหมด 8 องค์ประกอบ ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ โดยแสดงผลลัพธ์เรียงค่าน้ำหนัก องค์ประกอบจากค่ามากไปหาน้อย และพิจารณาข้อรายการแต่ละข้อว่าองค์ประกอบใด และองค์ประกอบที่มี ค่าความแปรปรวนของตัวแปร มากกว่า 1 ขึ้นไป มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.426 - 0.808 มี ค่าความแปรปรวน (Eigenvalue) อยู่ระหว่าง 2.411-7.521 มีค่าร้อยละความแปรปรวน (% of Variance) ระหว่าง 3.445 - 10.744 และมีค่าร้อยละความแปรปรวนขององค์ประกอบทั้งหมด เท่ากับ 62.777 ดังนั้นจึง ได้จำนวนองค์ประกอบทั้งหมด 8 องค์ประกอบ สามารถอธิบายองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา สุโขทัยเขต 2 ได้ร้อยละ 62.777

2. การศึกษาระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ บริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ได้ผล ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ บริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ได้ผล ดังนี้

ลำดับ	องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ภาวะผู้นำดิจิทัลและการ บริหารจัดการสารสนเทศ สถานศึกษา	4.44	0.49	มาก	6

ลำดับ	องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
2	การบริหารเชิงระบบและผลลัพธ์	4.45	0.45	มาก	4
3	การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม	4.45	0.48	มาก	4
4	การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.42	0.46	มาก	7
5	การสร้างความร่วมมือและการสื่อสารทางวิชาการในยุคดิจิทัล	4.47	0.47	มาก	2
6	การบริหารเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานวิชาการ ภาวะผู้นำเชิงผลสัมฤทธิ์และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง	4.46	0.49	มาก	3
7	ทางวิชาการ	4.37	0.49	มาก	8
8	กลยุทธ์เชิงวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนางานวิชาการในยุคดิจิทัล	4.62	0.48	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยรวม		4.46	0.48	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบสามารถเรียงลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 8 กลยุทธ์เชิงวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนางานวิชาการในยุคดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.62$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 5 การสร้างความร่วมมือและการสื่อสารทางวิชาการในยุคดิจิทัล ($\bar{X}=4.47$) องค์ประกอบที่ 6 สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานวิชาการ ($\bar{X}=4.46$) องค์ประกอบที่ 2 การบริหารเชิงระบบและผลลัพธ์ และองค์ประกอบที่ 3 การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.45$) องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลและการบริหารจัดการสารสนเทศสถานศึกษา ($\bar{X}=4.44$) องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($\bar{X}=4.42$) และองค์ประกอบที่ 7 ภาวะผู้นำเชิงผลสัมฤทธิ์และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.37$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 2 ประกอบด้วย 8

องค์ประกอบ ได้แก่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลและการบริหารจัดการสารสนเทศสถานศึกษา 2 การบริหารเชิงระบบและผลลัพธ์ 3 การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 5 การสร้างความร่วมมือและการสื่อสารทางวิชาการในยุคดิจิทัล 6 สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานวิชาการ 7 ภาวะผู้นำเชิงผลสัมฤทธิ์และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ 8 กลยุทธ์เชิงวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนางานวิชาการในยุคดิจิทัล เมื่อพิจารณาองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสใน สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในแต่ละองค์ประกอบแล้วมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลและการบริหารจัดการสารสนเทศสถานศึกษา เมื่อพิจารณาตามลักษณะของข้อคำถามที่ได้จากผลการวิเคราะห์ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ การใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การจัดระบบฐานข้อมูล การสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งเทคโนโลยีได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษา การนิเทศ การติดตามผล และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุพันธ์ ผิวง (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารมีอิทธิพลโดยตรงต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ การบริหารสารสนเทศ และการสื่อสารภายในองค์กร ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาโดยรวม

1.2 องค์ประกอบที่ 2 การบริหารเชิงระบบและผลลัพธ์ เมื่อพิจารณาตามลักษณะของข้อคำถามที่ได้จากผลการวิเคราะห์ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ คือ การบริหารงานวิชาการในปัจจุบันจำเป็นต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมาย ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการวางแผน ติดตามผล และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการส่งเสริมนวัตกรรมและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แนวคิดดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ มลฤดี เพ็งสง่า และมัทนา วัฒนอมศักดิ์ (2566: 162-175) ที่อธิบายว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีและสารสนเทศของครูและบุคลากร รวมทั้งวางแผนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยรวมนอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บุชรพร บุรีชัย (2568: 105) พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งพบว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดเก็บ วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูล ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในทุกด้าน

1.3 องค์ประกอบที่ 3 การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม เมื่อพิจารณาตามลักษณะของข้อคำถามที่ได้จากผลการวิเคราะห์ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ คือองค์ประกอบนี้สะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงขององค์กร การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการบริหารงานวิชาการ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเป็นผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ ควบคู่กับการสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ

รัตดาวรรณ วงศ์คำจันทร์ (2568: 145) พบว่า บริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การสร้างความตระหนัก 2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 3. การสร้างทีมผู้นำ 4. การสร้างวิสัยทัศน์ 5. การกำหนดกลยุทธ์เพื่อการเปลี่ยนแปลง 6. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง 7. การสร้างการสื่อสารทุกช่องทาง 8. การรักษาการเปลี่ยนแปลงให้คงอยู่ และ 9. การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยุบลวรรณ สาชนะ (2568: 635) พบว่า องค์ประกอบสำคัญประกอบด้วย 4 มิติหลัก ได้แก่ ภาวะผู้นำดิจิทัล องค์กรแห่งการเรียนรู้ การบูรณาการเทคโนโลยีอย่างมีระบบ และการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศพร้อมทั้งเสนอแนวโน้มอนาคตของการบริหารการศึกษา อาทิ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล การรับรองคุณวุฒิผ่านบล็อกเชน การเรียนรู้ผ่านโลกเสมือน และการพัฒนาระบบนิเวศการศึกษาที่ปรับตัวได้อย่างยั่งยืน พร้อมเสนอกรอบแนวคิด Integrated Educational Innovation Management Framework 4.0 (IEIMF 4.0) ซึ่งรวมองค์ความรู้ด้านการบริหาร นวัตกรรม และจริยธรรมดิจิทัล เพื่อให้สถานศึกษาสามารถสร้างความยืดหยุ่น มีส่วนร่วม และขับเคลื่อนนวัตกรรมได้อย่างแท้จริงโดยผลการสังเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมยกระดับศักยภาพขององค์กรให้สามารถแข่งขันและเติบโตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

1.4 องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร เมื่อพิจารณาตามลักษณะของข้อคำถามที่ได้จากผลการวิเคราะห์ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ คือองค์ประกอบนี้สะท้อนถึงบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ ทักษะดิจิทัล สมรรถนะทางวิชาชีพ และการสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาสถานศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับกับการศึกษาของ ธนพล ทวีชัย (2568: 14) ที่พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี ด้านการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล

1.5 องค์ประกอบที่ 5 การสร้างความร่วมมือและการสื่อสารทางวิชาการในยุคดิจิทัล เมื่อพิจารณาตามลักษณะของข้อคำถามที่ได้จากผลการวิเคราะห์ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ คือองค์ประกอบนี้สะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาผลการวิจัยอาจอธิบายได้ว่า โรงเรียนขยายโอกาสมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและบุคลากร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการ การสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลช่วยเพิ่มความรวดเร็ว ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ การศึกษาของ สายธาร ชาญรบ (2568: 212) พบว่าความต้องการตามองค์ประกอบหลักในการบริหารแบบสร้างความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่าด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด และแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบสร้างความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 6 ด้าน 30 ข้อ ดังนี้ 1. ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2. การประสานความร่วมมือ 3. ด้านการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 4. ด้านการตั้งเป้าหมายและวางแผนร่วมกัน 5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 6. ด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

1.6 องค์ประกอบที่ 6 สมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานวิชาการ เมื่อพิจารณาตามลักษณะของข้อคำถามที่ได้จากผลการวิเคราะห์ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ คือ องค์ประกอบนี้สะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ บริหารความเสี่ยง จัดสรรทรัพยากร และเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ทั้งนี้ การบริหารเชิงกลยุทธ์ทำให้การดำเนินงานมีเป้าหมายที่ชัดเจนและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของและ สอดคล้องกับแนวคิดของ กับแนวคิดของ สุนันท์นิ สุขสวัสดิ์ และคณะ(2566: 840-841) ได้ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบสมรรถนะแนวใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) ลักษณะเฉพาะตน 2) นักวางแผนงาน 3) ความรอบรู้แห่งตน 4) นักบริหารเชิงกลยุทธ์ และ 5) นักสร้างสรรค์ การบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ บุคลิกลักษณะเป็นสิ่งที่อธิบายถึงลักษณะความสามารถในการปฏิบัติของผู้บริหารมีความรู้ด้านการบริหารงาน พัฒนางค์กรได้อย่างรวดเร็วและ การสร้างสรรค์ คือ บุคลิกลักษณะเป็นสิ่งที่อธิบายถึงลักษณะความสามารถในการคิดนอกกรอบ (Lateral Thinking) สามารถวิเคราะห์ได้ถึงโอกาสและเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารลงพื้นที่รู้จักจริง รู้ลึกในสภาพปัญหา

1.7 องค์ประกอบที่ 7 ภาวะผู้นำเชิงผลสัมฤทธิ์และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ เมื่อพิจารณาตามลักษณะของข้อคำถามที่ได้จากผลการวิเคราะห์ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ คือ องค์ประกอบนี้สะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การสร้างแรงจูงใจแก่ครู การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การแก้ปัญหาเชิงระบบ และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กร ผลการวิจัยสะท้อนว่า ผู้บริหารยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเป็นผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไปพร้อมกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารณ ถือเถียน (2567: 1994-1995) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการ คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ขณะที่ ด้าน การสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และอยู่ในระดับต่ำสุด 2. การบริหาร แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภากร ศรีพรหม (2567: 301) พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วน ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตาม ลักษณะการเปิดสอนของโรงเรียน ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการและภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและภาวะผู้นำ ทางวิชาการโดยภาพรวม ร่วมกันพยากรณ์ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.8 องค์ประกอบที่ 8 กลยุทธ์เชิงวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนางานวิชาการในยุคดิจิทัล เมื่อพิจารณาตามลักษณะของข้อคำถามที่ได้จากผลการวิเคราะห์ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ คือ องค์ประกอบนี้สะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านวิชาการที่ชัดเจน สร้างแรงบันดาลใจแก่บุคลากร และเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารในยุคที่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การที่องค์ประกอบนี้ได้รับการยอมรับเป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนขยายโอกาสให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์มากกว่าผู้บริหารเชิงธุรการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัณทิมา พรหมมาวันนา (2568: 737-738) พบว่าภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล การมีทักษะและความรู้ดิจิทัล และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.853 ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 72.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.18945 อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐกานต์ สุทธิจิตร (2567: 1490-1491) พบว่า สภาพแวดล้อมภายในสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่เป็นจุดแข็งได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และ ด้านการ สื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน ด้านที่เป็นจุดอ่อนได้แก่ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมี วิสัยทัศน์ ด้านการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา และ ด้านการพัฒนาสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ สภาพแวดล้อมภายนอกสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ด้านที่เป็นโอกาสได้แก่ ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน การด้านการนำสื่อและเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ และ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านที่เป็นอุปสรรคได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และ ด้านภาวะผู้นำเปลี่ยนแปลง กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามี 5 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง 62 แนวทางการพัฒนา 3. การประเมินกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ระดับ 0.99 ในการ นำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การศึกษาระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลและนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะด้านภาวะผู้นำดิจิทัล การบริหารเชิงกลยุทธ์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของ

สถานศึกษา นอกจากนี้ โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร บุคลากร และงบประมาณ ผู้บริหารจึงต้องปฏิบัติหน้าที่หลายบทบาท ทั้งในฐานะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และผู้ประสานความร่วมมือกับชุมชน การบริหารงานภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าวทำให้ผู้บริหารต้องพัฒนาสมรรถนะที่หลากหลาย โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร การสื่อสาร และการตัดสินใจ ซึ่งส่งผลให้ครูและบุคลากรรับรู้ว่าผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ รัตมี แก้วพรม (2567: 39) ที่ได้พบว่าระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทิศทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรพงษ์ ชันทยะศ (2569: 80) ที่พบว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการรับรู้และเข้าใจดิจิทัล ด้านการแก้ไขปัญหาและด้านความปลอดภัยและจรรยาบรรณการใช้ดิจิทัล ตามลำดับและ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพและสังกัดขนาดศึกษาต่างกันมีสมรรถนะในยุคดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาส สามารถนำมารวบรวม และวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาได้ 8 องค์ประกอบ สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชื่อมโยงกันทั้งด้านการนำองค์กร การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ การบริหารเชิงระบบ การกำหนดกลยุทธ์ การบริหารการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาบุคลากร การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ ตลอดจนการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดสู่การพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ องค์ความรู้นี้จึงสามารถใช้เป็นกรอบในการพิจารณาและพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งมีความหลากหลายทั้งด้านบุคลากร ผู้เรียน ทรัพยากร และความต้องการของชุมชน องค์ประกอบทั้ง 8 ของสมรรถนะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาส องค์ความรู้จากการวิจัยจึงสามารถใช้เป็น กรอบในการกำหนดเนื้อหา เป้าหมาย กิจกรรม และผลลัพธ์ของการอบรมหรือโปรแกรมเสริมสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยหน่วยงานทางการศึกษาสามารถนำองค์ประกอบทั้ง 8 ด้านไปกำหนดเป็นประเด็นการพัฒนา จัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง และใช้ผลการปฏิบัติงานเป็นข้อมูลในการประเมินและพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยทำให้การพัฒนาผู้บริหารมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสและความท้าทายของการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ซึ่งสะท้อนว่าการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยสมรรถนะที่เชื่อมโยงทั้งด้านภาวะผู้นำ การบริหารจัดการ เทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วม และการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำองค์ประกอบดังกล่าวไปใช้เป็นกรอบในการประเมินตนเองและกำหนดแผนพัฒนาสมรรถนะรายบุคคลโดยพิจารณาจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสถานศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงผลสัมฤทธิ์และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เป็นองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงควรให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกในการพัฒนา โดยผู้บริหารควรได้รับการส่งเสริมให้สามารถกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่ชัดเจน ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการกำกับติดตามและตัดสินใจ วางแผนการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถปรับตัวและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตาม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และระบบพี่เลี้ยงหรือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้การพัฒนาสมรรถนะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการกำหนดแนวทางหรือแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยจัดลำดับการพัฒนาตามระดับสมรรถนะที่ค้นพบจากการวิจัย และให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นประเด็นเร่งด่วน อันจะช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารมีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) เพื่อค้นหาโครงสร้างองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา และดำเนินการศึกษาในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรนำองค์ประกอบทั้ง 8 ด้านไปตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีบริบทแตกต่างออกไป เพื่อยืนยันความสอดคล้องของโครงสร้างองค์ประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตรวจสอบความสามารถในการนำแบบจำลองไปใช้ในบริบทอื่น

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงผลสัมฤทธิ์และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาปัจจัยหรือเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสมรรถนะทั้งสองด้าน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือสนทนากลุ่มกับผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่ออธิบายว่าปัญหาเกิดจากด้านความรู้และทักษะของผู้บริหาร ทรัพยากร ระบบสนับสนุน นโยบาย หรือบริบทของสถานศึกษา และนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่ตรงกับสภาพปัญหามากยิ่งขึ้น

2.3 ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสถานศึกษาต่างสังกัดหรือบริบทที่แตกต่างกัน โดยใช้กรอบองค์ประกอบ 8 ด้านจากการวิจัยครั้งนี้เป็นฐานในการเปรียบเทียบ เช่น สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

เอกชน เพื่อศึกษาว่าองค์ประกอบสมรรถนะดังกล่าวมีโครงสร้างและระดับความสำคัญแตกต่างกันตามบริบทหรือไม่ อันจะนำไปสู่การพัฒนากรอบสมรรถนะผู้บริหารที่สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสังกัด

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัณทิมา พรหมวานันนา. (2568). ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1. **วารสารมณี เชษฐารามวัดจอมมณี**. 8(2): 737-751.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows. พิมพ์ครั้งที่ 12. สามลดา.
- จารณ ถือเถียน. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3. **เสกฐวิทยปริทัศน์**. 5(3): 1994-2005.
- จารุนันท์ ผิวผาง. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. **วิทยานพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา**. มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ณัฐกานต์ สุทธิจิตร. (2567). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **Journal of Roi Kaensarn Academi**. 9(11): 1490-1512.
- ธนพล ทวีชัย. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ**. 19(2): 14-28.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)**. สุวีริยาสาส์น.
- บุษราพร บุรีชัย. (2568). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน เครือข่ายที่ 71 กรุงเทพมหานคร. **วารสารสังคมพัฒนศาสตร์**. 8(2): 105-116.
- มลฤดี เพ็งสง่า มัทนา วังนอมศักดิ์. (2566). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ศรีนครินทรวิโรฒ**. 24(2): 162-175.
- ยุบลวรรณ สาชนะ. (2568). นวัตกรรมการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล. **วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)**. 7(3): 635-649.
- รัตดาวรรณ วงศ์คำจันทร์. (2568). การศึกษาองค์ประกอบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. **วารสารวิจัยวิชาการ**. 8(2): 145-160.
- รัศมี แก้วพรม. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพมหานครกลาง. **วารสารสันติสุขปริทรรศน์**. 5(2): 39-50.
- วชิรพงษ์ ชันทยะศ. (2569). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3. **วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง**. 15(2): 80-96.

- ศุภากร ศรีพรหม. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. **วารสาร สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)**. 6(3): 301-317.
- สายธาร ชาญรบ. (2568). แนวทางการบริหารแบบสร้างความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. **วารสารสังคมพัฒนศาสตร์**. 8(3): 212-226.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์ และคณะ. (2566). องค์ประกอบสมรรถนะแนวใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. **Arts of Management Journal**. 7(2): 827-844.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. (ม.ป.ป.). **งานข้อมูลสารสนเทศ Big Data กลุ่มบริหารงานบุคคล**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://sukhothai2.go.th/2020/?page_id=40547 สืบค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2568.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 (2566). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2566-2570**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://sukhothai2.go.th/2020/?page_id=18032 สืบค้นเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2569.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2566-2570)**. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา)**. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/E/258/T_0001.PDF สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2568.